

2019. március

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

A közelmúltban egy katolikus családvédő szervezeteket összefogó nemzetközi találkozón az egyik delegátus kifejtette, hogy mai szekularizálódott társadalmunkban szerinte teljesen hiábavaló fáradozás a keresztény értékeket propagálni. Úgy gondolja, hogy az emberek manapság oda se figyelnek, ha valaki vallásról, kereszténységről beszél, az „érték” számukra döntően anyagi természetű dolog, a „szent”, az „öröm”, a „szeretet” pedig bizonyos anyagi javak hatására kialakuló, múló érzelem. Hiába próbálnak tehát a katolikus házaspárok az evangéliumnak megfelelően élni, és tanúságot tenni a házasság szentségéről, a mai ember legfeljebb egy elnéző mosollyal reagál. Valóban, a felületes szemlélő úgy láthatja, hogy mai társadalmunkban a boldoguláshoz mindennél fontosabbak az anyagiak, és a jó és biztos pozíció. Ha ezek megvannak, lehet szó akár házasságról is, de az a boldogság szempontjából – úgymond – „nem oszt és nem szoroz”.

A házasságnak maga Isten a szerzője. A házasságra szóló meghívást a férfi és a nő a saját természetében hordozza, ugyanakkor mindig ott lappang közöttük a megnemértés, az uralomvágy, a hűtlenség, a féltékenység. Ezek nem a férfi és a nő természetéből, nem is kapcsolatuk természetéből, hanem a bűnből származnak. A házastársak csak a kegyelem segítségével valósíthatják meg az életnek azt az egységét, amire őket Isten „kezdetben” teremtette. „Embernek ez lehetetlen, de Istennek minden lehetséges.” (Mt 19,26)

Hogyan tudtok tanúságot tenni arról, hogy a keresztény házasság nagyobb esélyt ad boldogságra, mint a szekuláris – liberális párkapcsolat?

A házasság akkor tölti be Isten szándéka szerinti hivatását, ha a házasulandók mindegyikében teljes egység és harmónia jön létre a másikkal, ha – hasonlóan a közlekedőedényekhez – az emberi, erkölcsi és lelki értékek kölcsönös cseréjével a házastársak eggyé válnak. Tartós, egész életre szóló házasság azonban nem jöhet létre az egész életet felölelő hűség nélkül. Napjainkban egyre gyakoribbak a kérész-életű házasságok, amelyekben az egység, ha látszólag létre is jön, csak ideig-óráig áll fenn. A teljes egység nem jöhet létre hűség nélkül, az egységet csak megközelíteni tudó házasság könnyen esik a hűtlenség áldozatává. (I. Ferenc pápa beszédét a Rota Romana tagjaihoz, 2019. január 29-én)

A hűség és az egység általában fontos a személyközi és a társadalmi kapcsolatokban is. Mondjatok példákat arra, hogy az „egység” hiánya milyen gondokat okozhat pl. egy sport-egyesületben, egy munkahelyen, vagy egy orvosi intézményben! Milyen következményei vannak annak, ha egyesek nem tudnak jóban-rosszban hűségesen kitartani barátaik mellett?

Isten népén belül a keresztény házastársak sajátos kegyelmi ajándékokat kapnak. A házasság szentsége közvetíti a házaselethez szükséges kegyelmeket, föltételezve, hogy a felek nem állítanak akadályt a kegyelem útjába. E kegyelmek forrása Krisztus, aki „velük marad” a házasság nehéz perceiben is, amikor „esteledik”, és erőt ad nekik, hogy egymást természetfölötti, nemes és termékeny szeretettel szeressék, hogy segítsék egymást a házaselethez, a gyermekek elfogadásában és nevelésében. E kegyelmek üdvszerzővé emelik a férfi és a nő kapcsolatát. Az ilyen házasság Krisztus és az Egyház szeretetkapcsolatát jelképezi.

A szentségi jel a megkeresztelt férfi és nő házassági szándékának kölcsönös kifejezése (matrimonium consummatum); a szentség kegyelmi tartalma (res et sacramentum) a feleknek egymás iránti, halálíg tartó szeretete. A házassági kötelék így hasonlít ahhoz az eltörölhetetlen jegyhez, mely benne van a

kereszttségben, a bérálásban és az egyházi rendben is. Már a kereszttség eltölti a hívők életét szentségi jelleggel, és ezt a további szentségek részletezik az élet szükségleteinek megfelelően. A házasság éppen a szeretet vonalán adja meg a szorosabb beoltást a megváltás misztériumába. A felek az odaadó, áldozatos szeretetben válnak Krisztushoz hasonlóvá, de ezt a kegyelmet tudatosítani kell és életté kell váltani. A szentségi jelleget nem úgy kell érteni, hogy az valami ráadás a házassági kapcsolathoz, hanem maga a házassági kötelék válik szentséggé akkor, amikor szándékukat kölcsönösen kifejezik.

Ez az életszövetség a természet rendjén is nyugszik. Mivel a férfi és a nő egész személyes odaadásáról van szó, amelyből utódok is származnak, azért kell, hogy a házassági szándék föltétlen és végérvényes legyen. A házasság értelme a felek kölcsönös kiegészítésében, tökéletesítésében és egységében található meg (I. Ter 2,18 és Ef 5,21-33), ugyanakkor túlmutat a felek kapcsolatán, mert megvan a kifelé mutató cél is, gyermekek nemzése és ezzel a család, a társadalom, az Egyház szolgálata. Ez a cél a férfi és a nő egységéből, életközösségből következik. A gyermek vállalásával Isten teremtő tevékenységében részesednek, s így életközösségük be van állítva a teremtés és az üdvrend nagy összefüggésébe. A gyermek a házasság lényegéből fakad, de azért a házasságnak ott is megvan az értelme, ahol az magtalan. Életközösségük akkor is a kölcsönös tökéletességet szolgálja, s akkor is tanúi lehetnek Isten szeretetének a világban. Ha valaki tudatosan kizárja házasságából a gyermekáldást, akkor a szándék fogyatékosává érvénytelenné teszi a házasságot. A II. Vatikáni Zsinat is a felek kölcsönös szeretetét mondja a házasság életadó elemének, s ugyanakkor a gyermekre való irányulását is hangoztatja. Egy férfinak és egy nőnek az életközössége az élet egész tartamára vonatkozik. Bár az ember törékeny és állhatatlan, a szándékát meg is változtathatja, de a házasság természetének és követelményének csak a teljes és végleges önátadás felel meg. A szentségi házasság Krisztus és az Egyház örök kapcsolatának a jelképe.

Az egység és a hűség, a házasság e két nélkülözhetetlen és lényegi értéke nemcsak a jövőbeli házastársak megfelelő oktatását teszi szükségessé, hanem az Egyház, különösen a püspökök és a papok lelkipásztori tevékenységét is, a családok kísérését alakulásuk és fejlődésük különböző szakaszaiban. A házassághoz hármas felkészítésre van szükség: távoli, közeli és folyamatos felkészítésre. Jó, ha ez utóbbi komolyan és strukturálisan átfogja a házastársi élet különböző szakaszait, gondos képzéssel, amely nem csak a világi életben is fontos természetes ismeretekre és készségekre irányul, hanem a természetfeletti, örök igazságokra és javakra, hogy növelje a házastársakban a hivatásukkal járó természetfeletti értékek és kötelezettségek tudatosságát.

Hogyan tudjátok támogatni plébániátokon a házasságra való távoli és közeli felkészítést és a házasságok folyamatos kísérését?

A keresztény házasságok és értékek propagálását ellenző szakértő felszólalására egy másik delegátus válaszul elmondta: csinált egy kis magánkutatást arról, hogy mi a környezetében élő családok közül azok titka, akik derűsek, jó kapcsolatban vannak mindenkivel, dolgozók és termékenyek és láthatólag megelégedettek. Arra a megállapításra jutott, hogy ezekben a családokban a házaspár a közöttük felmerülő nézetkülönbségeket sohase veszekedéssel oldja fel, hanem kölcsönösen egymás javát keresve, mindenben tudatosan törekszenek az egységre. Ebből már szinte következik, hogy esetükben a hűtlenség fel se merül. Egység és hűség – a keresztény házasság két nélkülözhetetlen és lényegi értéke. A szekularizálódott társadalomban egységben és hűségben élő házaspárok életükkel, példájukkal egyszerre propagálják a keresztény házasságot és értékeit. Ha őket támogatjuk, a keresztény házasság-eszményt hirdetjük.

Bíró László tábori püspök
az MKPK Családbizottságának elnöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke